

Notat vedrørende VISP's fremtidige kerneopgaver

Af centerleder Johanne Bratbo
December 2004

Indledning

Notatet samler de væsentligste overordnede synsvinkler og konklusioner omkring arbejdet med definering og beskrivelse af VISP's fremtidige kerneopgaver. Godkendt på bestyrelsesmøde den 26.11.04.

Grundlaget for notatet er primært: Bestyrelsens drøftelse på bestyrelsesseminar i august 2003, personaleseminar i september 2003, 1. centerkonference i november 2003, 4 arbejds møder med de faglige medarbejdere i perioden januar-marts 2004, bestyrelsens drøftelse i marts og november 2004, samt høringsrunde i forår og efterår 2004 hos centrets redaktionspanel knyttet til bladet Socialpsykiatri, Recovery strateginetværket, Formidlernetværket og Fagligt Netværk for Socialpsykiatri (i regi af Socialt udviklingscenter SUS), endvidere har Videnscenter for Transkulturel Psykiatri og CEPS modtaget notatet.

Tilbage meldingerne fra høringsrunden har i alle tilfælde været klart positive overfor den valgte ramme og fokusområderne. Der er fremkommet konkrete forslag til mulige justeringer og tilføjelser, som er indarbejdet i notatet.

Notatet vil fra 2005 danne grundlag for udpegningen af områder i centrets årlige handleplan, herunder fokusområder for resultatkontrakt med Socialministeriet, samt intern fordeling af ansvar og arbejdsopgaver knyttet til henholdsvis kerne-, strategi- og udviklingsområder.

Formålet med dette notat er således:

- at skabe et fælles overblik for medarbejderne om rammerne for centrets arbejde, samt bidrage til information til vores målgrupper og samarbejdspartnere herom
- at tjene som orientering til bestyrelsen og danne grundlag for drøftelser af centrets overordnede handleplan, konkrete prioriteringer i forhold til aktiviteter, projekter og samarbejdsflader samt hvordan socialpsykiatrien kan defineres bedst muligt

Disponering af notatet:

- Formål med at definere kerneområder
- Basisfunktioner
- Kerneområder for centret Kerneområder, Strategiske områder og Udviklingsområder
- Relevanskriterier
- Målgrupper
- Metodevalg
- Matrix til brug for analyse
- Tidsplan for processen
- Interne udfordringer (diverse)
- *Eksempel: Boformer (mulige kriterier/elementer ved opbygning af database)*

Formål med at definere kerneopgaver, er bl.a:

- **At skabe bedre grundlag for prioriteringer.** Centret har siden sin etablering i 1997 været meget opmærksom på at imødekomme forslag udefra til temaer, og en "åben dør" skal stadig være en del af profilen udadtil, men kombineret med mulighed for afgrænsning og prioritering af den vægtning der i dagligdagen og strategisk gives de enkelte områder og indsatser
- At sikre at centret vægter kerneområder der både relatere sig til **tilbud på området og udviklingen i samfundet** – herunder behov, tendenser og samspil. Dette fordrer nysgerrighed, bevidst refleksion og analyse af de samfundsmæssige betingelser som gives for den samlede indsats overfor sindslidende (i psykiatrien og socialpsykiatrien) – og de grundlagsproblemer og –muligheder, værdier og tabuer som til skiftende tider afspejler sig heri. Herunder også konkret et sagligt og kritisk øje på om de traditions-, struktur-, fag- og kulturbestemte løsningsstrategier som definerer organisering og tilbud på området fremmer sindslidende menneskers mulighed for et værdigt liv (f.eks. institutionstænkning, stigmatisering, segregering versus integrering, rehabiliteringsadgang, samordning, etc.).
- At medvirke til tydeliggørelse af **videnscentrets profil**, dvs. hvad videnscentret er for en type enhed – og hvad der kan hentes af viden og samarbejde hos os – samt sikring af at vi systematisk opsamler og formidler relevant viden på de udvalgte områder. Herunder klargør valg af brugbare metoder og sikring af at producerede materialer bliver anvendt. Centret ønsker aktivt at bidrage til at socialpsykiatrien sætter sig ud over perspektivet med at definere sig som modbilledet til den etablerede psykiatri – og at fremme kulturskiftet fra at fremhæve det som er svært/ikke virker/er gået galt til fokus på de indsatser, metoder og tilgange som er virksomme i forhold til at skabe udvikling for brugerne, herunder de udsatte grupper.
- At medvirke til at sikre rum for **fordybelse for medarbejderne** via fordeling af kerne- og indsatsområder med fornuftig afbalancering mellem individuelt ansvar, kollegial sparring og konkrete samarbejdsopgaver for at sikre såvel intern vidensdeling som unødigt svækkelse af videnscentret ved mobilitet. Endvidere er det forventningen at det konkrete udbyttet af kompetenceudvikling, deltagelse i konferencer, netværksdannelse og lignende kan styrkes yderligere ved også at tage afsæt i en intern opgavefordeling

Basisfunktioner i centrets virke:

Centrets definerede formål er systematisk at indsamle, forarbejde og formidle viden om socialpsykiatrien.

For at kunne løfte disse opgaver forudsættes bl.a. at centret i dialog med centrets brugere og målgrupper:

- kan beskrive og begrunde de **anvendte metoder** til vidensindsamling, forarbejdning og formidling og tilstræber en systematik i valg og prioritering af disse.
- har en velfungerende og brugervenlig **hjemmeside**, som løbende udvikles og opdateres.
- er lettilgængeligt for **henvendelser** via telefon, email, korrespondance, besøg, m.m.
- kan forestå **mundtlig formidling** til alle målgrupper via centrets medarbejdere, Formidlernetværket og andre ressourcepersoner tilknyttet centret

- udgiver bladet **Socialpsykiatri** og andre relevante publikationer, og sikrer at der kan ske distribution af disse.
- udvikler forskelligt relevant **PR-materiale** der kan medvirke til synliggørelse af centret og socialpsykiatriens indsatsområder.
- udvikler forskellige **databaser** koblet til hjemmesiden med vitale informationer om bl.a. socialpsykiatriens tilbud og aktiviteter til brug for såvel intern som ekstern søgning (f.eks. en funktionel og databasebaseret udgave af "Danmarkskortet"), og at der er et realistisk ressourceforbrug i forhold til videreudvikling og løbende opdatering af informationerne, samt systematik omkring procedurer for disse processer og definerede informantnetværk (f.eks. psykiatrikoordinatorer lokalt).
- sikrer at udgivelser og indkomne materialer og publikationer systematisk registreres og gøres tilgængeligt i centrets **bibliotek** for medarbejdere (og for studiebesøg af brugere)
- anvender og udvikler brugen af relevante **journaliserings-, projektstyrings- og andre administrations- og analyseredskaber**

Kerneområder for centret:

Det er anset for relevant at operere med tre niveauer:

1. **Kerneområder** der relaterer sig direkte til servicelovens bestemmelser om indsatsformer/ydelser/tilbud i socialpsykiatrien.
2. **Strategiske områder** (udviklingsområder, hvor det er vigtigt at satse klart aktuelt for at kunne påvirke områdets eller samfundets dagsorden på feltet)
3. **Udviklingsområder** (det lange seje træk, herunder tabuområder)

Ad. 1: Kerneområder i henhold til Servicelovens tilbud og rammer:

- Være- og aktivitetssteder
- Botilbud (opdeles i kommunale og amtslige/regionale)
- Arbejdstilbud
- SKP-ordning, m.m.

Der er oplyst følgende forslag til faste elementer, der kan indgå i den mere systematiske vidensindsamling, opdatering og udvikling af områderne:

• Lovgivning med relevans for temaet (ret/pligt i Serviceloven, andre med relevans f.eks. Psykiatrilov, uddannelses- og arbejdsmarkedsbestemmelser). Herunder tillige lov- og paragrafbestemte muligheder og barrierer for samspil mellem de forskellige tilbud• Databaser (a la Danmarkskortet) – tilbud, placeringer og referencepersoner (herunder indsamling/opdatering via definerede informationsnetværk som eksempelvis lokale psykiatrikoordinatorer, kommuner, amter/regioner). Definerings af tværgående relevante søgeord• Statistikker/talmateriale med direkte relevans: hvor, hvad, hvem, hvor mange, hvilke ressourcer (hentes fra andre, så vidt muligt - eksempelvis ARF, KL, Institut for psykiatrisk

demografi, Danmarks Statistik, etc.) og vurdering af, hvor VISP kan/skal supplere evt. i konkret samarbejde med andre

- **Litteratur**, rapporter, projekter, redskaber, m.m. – samt publicering af analyser, rapporter m.m. fra centret side
- **Kompetenceudvikling og formidling**: deltagelse i temadage/konferencer/kurser med relevans for området, samt arrangement af sådanne fra centret side.
- **Studiebesøg og -ture** nationalt og internationalt med særlig relevans for definerede indsatsområder, og gerne arrangeret i samarbejde med andre eksterne
- **Referencepersoner, organisationer og myndigheder** samt etablering af og/eller samarbejde med eksisterende netværk
- **Refleksioner** over hvilke faktorer, forhold og konkrete betingelser som indenfor det aktuelle område er særligt afgørende for kvalitetsforbedring og –udvikling, samt det modsatte (f.eks. kompetenceudvikling, netværk og supervision)

NB: disse elementer kan overføres også til strategiområder og udviklingsområder!

Ad 2. Strategiske områder

- **Psykosocial rehabilitering**

Formål: at stimulere til mere systematiske arbejdsmetoder og blik for socialpsykiatriens flertydige opgaver med både at yde omsorg og give mulighed for udvikling for brugerne (også ud af socialpsykiatrien!). På hvilke måder kan socialpsykiatrien understøtte at brugeren får adgang til den naturlige livsudfoldelse?

Herunder fokus på:

- Definitioner af socialpsykiatri, rehabiliteringsbegreber, etc.
- Arbejdsmarkedsforhold/Det rummelige arbejdsmarked /Aktivloven
- Uddannelsesmuligheder på ordinære og særlige vilkår (herunder forud for arbejdsmarkedet)
- Handleplaner
- Hvilke arbejdsformer/metoder er virksomme – og hvilke ressourcer kræves for at kunne følge brugerne "til dørs". Betydning af og behovet for planlægning og prioritering
- Brobygning i forhold til psykiatrien (psykosocial rehabilitering starter fra "Day one")
- Skabelse af fællesskaber for sindslidende og andre
- Integration med lokalsamfundet
- Samarbejde mellem offentlige og frivillige organisationer

- **Dokumentationsmetoder - praksisforskning – og forskning**

Formål: at stimulere både kritisk og offensiv tænkning i praksis, herunder udpege områder med behov for forskningstiltag (i andet regi). Det vurderes uomtvisteligt, at socialpsykiatrien i de kommende år vil opleve et øget pres på at kunne dokumentere egen indsats, metoder, effekt, etc., bl.a. for at synliggøre sig i højere grad overfor samarbejdspartnere som f.eks. psykiatrien og distriktpspsykiatrien såvel som brugere og pårørende - og at videnscentret bør satse på øget viden indenfor feltet for at kunne supporte relevant i forhold til praksis.

En særlig dimension er her et øget krav lokalt om at kunne servicedeclarere og formel kontraktliggørelse de konkrete tilbud overfor finansierende myndigheder – evt. med udbud som sigte (hvilke ydelser, hvad koster det, hvilke begrundelser herfor, etc.).

Dette forudsætter:

- systematisk indsamling af eksisterende relevante metoder (men ikke at centret selv kan udøve alle disse)
- parathed til at arbejde med motivationsproblematikken
- fokus på metoder som ikke indebærer at registreringer tager væsentlig tid fra samværet og kontakten med brugerne og at formål og mening med dokumentationen kan fremstå klart for alle niveauer (også brugerne)
- målrettet samarbejde med ressourcepersoner, enheder, andre centre og styrelser, som kan yde konsultativ support, evalueringsbistand, etc. til praksis om metodevalg og -praktisering i forhold til definerede metoder

- **Tværsektorie It (sam)arbejde**

Formål: at bidrage aktivt gennem centrets egne samarbejdsflader og valg af projekter til vidensindsamling om forudsætninger for og fremme af samspil, samordning, koordinering og kompetencedelinger mellem aktører og tilbud indenfor det offentlige systems tilbud til sindslidende. Dette forudsætter bl.a. at centret fastholde en offensiv linie i dialog og samarbejde med relevante interessenter – herunder psykiatrien, brugere, pårørende, etc. udover centrets definerede primære målgrupper.

Herunder vil der som følge af nye strukturreform for det offentlige Danmark fra 2004 være et særligt påtrængende behov for etablering af ændrede formelle samarbejdsrelationer til kommunerne/KL og nye regioner.

Aktuelt dækkes dette felt konkret projektmæssigt via

- projekt "Samspil mellem sektorerne i den sundhedsmæssige og sociale indsats overfor mennesker med sindslidelse" (2003-2007)
- bidrag til implementeringsstrategi og –tiltag i forhold til "Fælles værdigrundlag for den samlede offentlige indsats for sindslidende", når dette udsendes af Socialministeriet og Indenrigs- og sundhedsministeriet (2004/2005)

Ad 3. Udviklingsområder

- **Kompetenceudvikling** for medarbejderne (se i øvrigt Strategiplan for Recovery 2004)

Formål: Der er et stort behov for at involvere sig i tiltag i forhold til kompetenceudvikling for medarbejderne – bl.a. via efter- og videreuddannelsesinitiativer (PD på CVU, etc.). Behovet og omfanget er omfattende og må karakteriseres som "det lange seje træk". Området indbefatter flere af de ovenanførte områder (f.eks. brugerinddragelse, rehabiliteringsmetoder, handleplaner, relationskompetencer, redskaber, dokumentation og kvalitetssikring)

Centrets arbejde med feltet forudsætter

- God kontakt til praksissteder, der vil indgå i dialogen om egne og feltets behov
- Fokus på tværfaglige metoder og samarbejde mellem faggrupper i såvel egen sektor

som tværsektorielt mellem socialpsykiatri og psykiatri

- Udarbejdelse af handleplan der sikrer etablering af brugbare netværk og kontakflader omkring definerede og prioriterede indsatsområder både i praksis, hos beslutningstagere og uddannelsesinstitutioner (på både grund- og efteruddannelsesniveauer)

- **Brugerindflydelse**

Formål: at skærpe opmærksomheden på fremme af metoder der sikrer brugerindflydelse og en faglig tilgang der stimulerer brugernes aktive medinddragelse i hverdagen og i brugerens egen udvikling. Fokus på recovery tankegang og rehabiliterende metoder nødvendiggør i sig selv at en sådan kulturudvikling må anses for et basalt krav til socialpsykiatrien fremover. Der vurderes at være et stort og uudnyttet potentiale i brugergruppen.

Dette forudsætter:

- Aktive tiltag for at fremme viden, holdningsændringer og metodisk udvikling lokalt

Området er rubriceret som et relevanskriterium i forhold til centrets arbejdsområder, men må også betragtes som et indsatsområde.

Aktuelt er det vurderingen at andre samarbejdspartnere og enheder allerede er så godt i gang her. at vi snarere end at dyrke området selvstændigt i centret skal være observante på henvisningsmuligheder og informationskilder udover at

- temaet indgår i listen over de områder som Formidlernetværket kan rekvireres til oplæg om
- der kan være behov for en særlig opmærksomhed på feltet i centrets formidling i øvrigt og i forhold til f.eks. bladet Socialpsykiatri

- **Det etniske område**

Formål: Det vurderes at der er så stort et behov for vidensindsamling, forarbejdning og formidling om de særlige forhold der gør sig gældende for arbejdet med flygtninge og indvandrere med sindslidelser, at området ikke alene kan rubriceres blot som en specifik målgruppe blandt andre, men fortsat bør defineres som et selvstændigt indsatsområde. Feltet kan betegnes som et pionerområde og selvom perspektivet må være at kulturaspektet integreres i den gængse tænkning og metodik i praksis – vil der være et stykke vej endnu, før dette kan blive en realitet.

Der er peget på bl.a. følgende indsatsområder:

- Uddannelse og kompetenceudvikling for medarbejdere. Herunder brug af og uddannelse af tolke
- Indsatsformer bl.a. fordi målgruppen i mindre grad end andre benytter sig af de eksisterende tilbud (herunder behov for behandling, forebyggelse, opsøgende arbejde, etc.)
- Arbejdsmarkedet/rehabilitering/integrering
- Særlige målgrupper (unge, kvinder, hjemløse, etc.)

Arbejdet med feltet forudsætter at centret kan fastholde interne ressourcepersoner på feltet og opnå eksterne bevillinger til arbejdet, idet eksisterende paraplyprojekt udløber april 2005.

- **Hverdagsliv og tabuer**

Formål: at centret fortløbende er opmærksom på at arbejde aktivt med temaområder som vedrører sindslidende menneskers mulighed for at leve et værdigt liv - hvor tabuer, fordomme, uvidenhed, metodeusikkerhed eller andre forhold og interesser måske i særlig grad vanskeliggør at omgivelserne er tilstrækkelig lydhør eller parate til at håndtere brugerønsker og behov.

Konkret har centret igangsat projekter vedrørende:

- Seksualitet og sindslidelse
- Krop og kost
- Forældreskab (mulighed for bedre og mere forebyggende indsats ved sygdomsperioder forhold til varetagelse af børns tarv i lokalmiljøet)

Relevanskriterier i forhold til projekter:

Analyseudgangspunktet må være: Hvad har feltet, praksis og/eller centret behov for? Hvilke elementer indgår i et givent projekt og/eller hvad skal måske indarbejdes i et projekt i forhold til indhold, struktur, samarbejde og udkomme? Hvordan kombinerer vi kerneområderne med de tværgående strategi- og udviklingsområder i konkrete projekter?

Eksempelvis et formelt krav om at et projekt imødekommer ikke mindre end 3 af nedennævnte kriterier (her fordelt på hovedoverskrifter), hvis projektet kan have eller få relevans?

Viden	Kommunikation	Dokumentation	Samfund
Teori	Formidling	Lovgivning	Kultur og samfund
Værdier og tabuer	Kommunikation (og tolkning)	Dokumentation	Social inklusion
Metode(r)		Kortlægning	Brugerinddragelse
Redskaber		Forskning	Pårørendeinddragelse
Kompetenceudvikling		Evaluering	
		Implementering	Forebyggelse

Målgrupper - specifikke

I forhold til videnscentrets definerede primære målgrupper vurderes der i de kommende år at være et særligt behov for fokus på følgende:

Ledere/ledergrupper:

- der står overfor krav om omstillinger, metodeudvikling, ressourceprioriteringer, planer for kompetenceudvikling af medarbejdere, implementeringsprojekter, etc.

Medarbejdergrupper:

- med kortvarige uddannelser med behov for basal kompetencegrundlag også i forhold til nye tiltag, tankegange og metoder i socialpsykiatrien
- med mellemlange uddannelser der ønsker og finder behov for formaliseret efter- og videreuddannelse i forhold til nye tiltag, tankegange og metoder i socialpsykiatrien

Derudover vil det i forhold til konkrete projekter der vedrører både kerneområder, strategi- og udviklingsområder, ofte være relevant at definere en given indsats i forhold til specifikke bruger- og

målgrupper affødt af særlige lokale eller generelle behov. Aktuelt må forventes et særligt fokus på eksempelvis:

Indsatsområder i forhold til socialpsykiatriens tilbud og ydelser:

- Unge (herunder unge fra etniske minoriteter)
- Sindslidende med stof- og alkoholmisbrug, hjemløshed, dobbeltdiagnoser
- Retspsykiatriske patienter som ikke nås af socialpsykiatrien
- Sarte og ikke-udadreagerende brugere der mistrives i urolige miljøer
- Pårørende

Målgruppeudpegningen begrænser ikke centrets valg af temaer, men kan indgå heri (f.eks. værestedernes tilbud til unge, sindslidendes misbrug på botilbud, etc.).

Metodevalg/anvendte metoder

Centret skal fortløbende udvikle og nuancere sin brug af både kvalitative og kvantitative metoder til informationsindsamling, - forarbejdning og –formidling. Specielt anses det for en oplagt målsætning:

- at valg af disse defineres stadig klarere i forhold til projektforsøb og delprojekter
- at der tænkes i strategier for implementering omkring redskaber og metoder
- at der tænkes kreativt i forhold til formidlingsformer med baggrund i de mange forskellige behov som affødes af fordringen om at skulle nå ud til flere målgrupper ofte på samme tid og med samme tema
- at der er fokus på brugertilfredshed i forhold til centrets ydelser og profil

Centret har erfaringer med bl.a. brug af

- litteraturstudier
- interview (individuelle, grupper, fokusgrupper)
- spørgeskemaer (herunder elektroniske)
- forløbsundersøgelser
- evalueringer, m.m.
- temadage
- afrapportering i form af rapporter, bøger, artikler, videnspakker, video- og dvd-materialer, posters, etc.

Centret benytter sig af varierende rammer

- netværksdannelser omkring specifikke temaer
- følge- og inspirationsgrupper
- egne analyser og interne arbejdsgrupper
- partnerskaber med andre centre, enheder og myndigheder
- uddelegering af projekter til eksterne

Matrix-analyse vedrørende projekter (eksempel)

1. **Problemformulering – sikres.**
2. **Analyse – i henhold til matrix nedenfor: screening pkt. 2.1-2.6, som grundlag for pkt. 2.7: samlet analyse.**

2.1. Kerneområder	2.2. Nye områder	2.3. Idékilder	2.4. Målgrupper	2.5. Relevans-kriterier	2.6. Metodevalg →
Hvilke områder og temaer skal vi løbende være opdateret og nysgerrige på? Hvordan fordeler vi områderne og temaerne imellem os?	Hvilke skal vi engagere os konkret i og hvilke skal vi primært hente via andres arbejde med området?	Hvilke? Besøg ude Netværk, dialog Studier "Krystal-kuglen" "Audiens" Påbud	<u>Primære og specifikke:</u> Medarbejdere: professionelle frivillige Ledere Undervisere Beslutningstage re <u>Sekundære:</u> <u>Sekundære:</u> Brugerne Pårørende Behandlings-psykiatrien	<u>Min. 3 kriterier:</u> Teori Værdier Metode(r) Redskaber Kompetence-udvikling Formidling Kommunikation Lovgivning Dokumentation Kortlægning Forskning Evaluering Implementering Kultur og samfund Social inclusion Brugerinddragelse Forebyggelse	Hvilke metoder egner sig overordnet til rammen for projektet? Hvilke metoder i forhold til projektets enkelte dele? Hvordan skal balancen være mellem kvalitative og kvantitative data, etc.
Pkt. 2.7: Samlet analyse i forhold til alle parametre					

3. Resourcevurdering:

Budget	Interne	Externe
Manpower		
Honorarer		
Rejseudgifter		
Møder/forplejning		
Oplægsholdere		
Kursusaktiviteter		
PR		
Rapportudgivelser		
Andet, etc.		

4. Udførende led.

Tidsplan for arbejdet med afklaring af kerneopgaverne:

Tidsplan	Fremtidige kerneområder i VISP
Forår 2004	Interne drøftelser i gruppen af faglige- og kommunikative medarbejdere – samt alle medarbejdere. For at processen kan være tilstrækkelig kontinuerlig, forudsættes at drøftelserne i første omgang primært sker i teamet som har sin daglige gang i centret.
23.marts 2004	Orientering af bestyrelsen på ordinært bestyrelsesmøde – mhp signalgivning omkring temaer og videre proces
Maj/juni 2004	Orientering og debat med Formidlernetværket, Ledernetværket, diverse faglige netværk aktive i ViSP regi, redaktionspanelet for Socialpsykiatri, og relevante eksterne samarbejdspartnere f.eks. Fagligt Netværk for Socialpsykiatri, Videnscenter for Transkulturel Psykiatri, CEPS, m.fl.
August 2004	Opsamling af tilbagemeldinger – overvejelser om strategi og prioriteringer
9.september 2004	Drøftelser om mulige konkrete prioriteringer på bestyrelsesseminar – med deltagelse af medarbejderne
23.-24.september 2004	Personalseminar – fælles drøftelser og refleksioner på tilbagemeldingerne fra bestyrelsesseminar
Oktober 2004	Sammenfatning omkring områder, prioriteringer, arbejdsform (systematisk vidensindsamling, forarbejdning og formidling), m.m. i forhold til kerneområderne
26.november 2004	Godkendelse af oplæg til kerneområderne på ordinært bestyrelsesmøde
November/december 2004	Afrapportering omkring arbejdet og mulige konklusioner i forbindelse med resultatkontraktmål for 2004 til Socialministeriet

Interne udfordringer (diverse tilkendegivelser)

Vedr. kommunikations- og formidlingsstrategien:

- **Hjælp til selvhjælp**

Det må være en oplagt målsætning, at centrets kommunikationsstrategi offensivt medvirker til at skabe kontaktmuligheder for socialpsykiatriens medarbejdere og brugere internt – f.eks. via referencer på hjemmesiden, således at det ikke altid er nødvendigt at informationsindhentningen skal gå via centret, men kan befordres af de oplysninger og de kontakter vi har på hjemmesiden, i bladet, etc.

- **Oplysningsmateriale**

Det kan løbende være behov for at centret vurderer om der på visse områder kan være behov for decideret oplysningsmateriale i form af foldere/pjecer, etc. – herunder i forhold til kerneområder/tilbudsområderne med reference til den sociale servicelovs bestemmelser.

- **Planlægning**

Det bør som standard indgå i analysen og projektplanlægningen hvilke kommunikative strategier og metoder der påtænkes benyttet.

Her blev også nævnt vigtigheden af at tænke i netværk, herunder ledernetværk – med kvalitetssikring som målsætning.

- **Kreativitet**

Det er vigtigt at der arbejdes med forskellige formidlingsformer og tænkes kreativt: rapport, bøger, videoer, plancher, pjecer, formidlingsoplæg der udfordrer, etc.

Alle i centret kan have glæde af temadage/kursus om ideer og valg af formidlingsmetoder?

- **Kvalitetsbogen**

Bestyrelsen har besluttet en genoptrykning af bogen, der også indeholder definition af socialpsykiatrien. Centret må overveje, hvordan og hvornår vi bedst kan foretage en revidering af bogen bl.a. i lyset af ny strukturreform og værdidebat, der begge kan få konsekvenser for profilen for socialpsykiatrien fremover.

Der er forslag om at vi internt i centret laver en ”opslagstavle” i vores visp-journal, hvor man som medarbejder kan indskrive forslag og stikord der har relevans for en evt. revidering.

Kvalifikationskrav til medarbejderteamet, basale:

Generelle

- Evne til at levere research og refleksion
- Gode evner til at strukturere, dimensionere og håndtere projekter i alle faser og forudsætninger for valg af metoder med relevans herfor
- Analytiske evner kombineret med nødvendig professionel distance
- Gode evner til varierede former for formidling både mundtligt og skriftligt
- Gode evner for etablering og udvikling af samarbejde internt - og eksternt i forhold til en bred og farverig palet af aktører og interessenter

Specifikke

- Viden om feltet (socialpsykiatri, psykiatri, etc.) via uddannelse, praksis, teoretiske studier og/eller personlige erfaringer
- Nysgerrighed overfor socialpolitiske strømninger
- Åbenhed overfor at blive udfordret på egne holdninger, viden og metodevalg
- Evner for håndtering af interessemodsætninger og -konflikter

Forslag til mulige temaer for fælles kompetenceudvikling i teamet:

Helt aktuelt:

- Viden om dokumentationsmetoder
- Kreativ formidling og skriftlig fremstilling
- Arbejdsmarkedsforhold
- Projektstyringsværktøjer
- IT-værktøjer (power point, etc.)

Eksempel på kerneområde: Boformer

(i forhold til mulige indholdskriterier ved opbygning af database)

(Grundlag: brainstorm på fagligt møde den 12.3.04 – uændret i endelig udgave – idet projektet afventer afklaring af planer om central database i regi af VISO som del af strukturreformen)

Generelt:

Drøftelserne på området tydeliggjorde, at valg af indfaldsvinkler (temaer) i forhold til et givent kerneområde/strategisk område/udviklingsområde, også bør forholde sig til muligheden for at definere nogle fælles relevante søgeord i forhold til opbygning af en database på hjemmesiden ("Danmarkskortet").

Dvs. at man enten organiserer informationerne over nogle gængse overskrifter, f.eks.:

- Struktur/organisering
- Lovgrundlag
- Personalesammensætning
- Ledelse
- Brugergruppe
- Værdier
- Kompetenceudvikling
- Særlige initiativer

Eller: at man vælger de kategorier/temaer som er særligt relevante for beskrivelsen af området, men sikrer sig at der i beskrivelserne indgår de aftalte søgeord – så man i stedet kan "søge på tværs" i oplysningerne frem for under en overskrift.

Konklusion:

Der var enighed om udviklingen af databasen ("Danmarkskortet") må betragtes som et egentligt projekt og at der skal ske en grundig vurdering af behov og valg af mest hensigtsmæssige metoder, og at det også forudsætter dialog med vores brugere og interessenter.

Boformer – konkret:

I forhold til inspiration omkring kerneområdet Boformer – blev taget udgangspunkt i den foreliggende rapport "Analyse af botilbudsområdet" af Klaes Guldbrandsen, udgivet af ViSP i juni 2001. Rapporten inddrager ikke erfaringer fra brugere i egen selvstændig bolig.

Centrale spørgsmål:

- Hvad er et botilbud – hvilke kategorier (skillelinie: fællesskab – ikke fællesskab?)
- Hvad har brugerne behov for?
- Hvad skal systemet (planlæggere, ledere, personale) være opmærksom på når der etableres eller ændres i botilbud? Samspillet mellem Behov – Metoder – Rammer/bygninger

Og

- Hvad er det så konkret ViSP i sin funktion har behov for at indhente – forarbejde – formidle viden om på feltet??

Eksempler på mulige relevante tema/focusområder jf. rapporten: (afsnit 6):

Hvilke faktorer skal overvejes ved etablering (placering, rammer og indretning) - Behov og dilemmaer
Hvordan er de overordnede rammer for botilbuddet
Hvordan er leve- og bomiljøet
Hvordan fungerer hverdagslivet
Hvad indgår i bofællesskabstanken/Eget hjem
Hvordan hænger botilbud og integration

sammen
Hvilke faktorer skal overvejes ved etablering (placering, rammer og indretning)
Personalets funktion og roller
Brugerinddragelse
Interventionsformer (social støtte, behandling, etc.)

Eksempler på mulige temaer for datasampling omkring rammerne for botilbuddet
(hvoraf nogle være for ressourcekrævende, markeret med *) (jf. bl.a. rapporten s.15)

1. Typer af botilbud (boformer)
2. Lovgrundlaget
3. Ejerforhold?
4. Botilbuddets størrelse *
5. Antal beboere*
6. Brug af ekstern faglig bistand
7. Samarbejde med psykiatri-distriktspsykiatri (formaliseret)
8. Tværkommunalt samarbejde (formaliseret)
9. Placering og adgang til basale faciliteter i lokalområdet
10. Boligstandard*
11. Brugerprofil/.målgruppe
12. Personalesammensætning/-uddannelseskategorier
13. Normering*

- her skal også overvejes i forhold til databaseprojektet, hvordan eksisterende andre databaser bedst kan udnyttes (hente oplysninger, linke til, etc.).

Ansvarlig for notatet:
Johanne Bratbo, december 2004